

На основу члана 4. став 4. Закона о железници ("Службени гласник РС", број 45/13),

Министар саобраћаја доноси

Правилник о елементима железничке инфраструктуре

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 10/2014 од 31.1.2014. године, а ступио је на снагу 8.2.2014.

Предмет правилника

Члан 1.

Овим правилником ближе се прописују елементи железничке инфраструктуре.

Елементи железничке инфраструктуре

Члан 2.

Елементе железничке инфраструктуре, у складу са законом којим се уређује железница, чине: доњи и горњи строј пруге; тунели; мостови и остали објекте на прузи; станични колосеци; телекомуникациона, сигнално-сигурносна, електровучна, електроенергетска и остала постројења и уређаји на прузи; опрема пруге; зграде железничких службених места и остали објекти у пружном појасу који су у функцији регулисања железничког саобраћаја и одржавања железничке инфраструктуре; терминали; пружни појаси и ваздушни простор изнад пруге у висини од 12 m, односно 14 m код далековода напона преко 220 kV, рачунајући изнад горње ивице шине.

Елементе железничке инфраструктуре, у складу са законом којим се уређује железница, чине и изграђени путни прелаз код укрштања железничке инфраструктуре и пута изведен у истом нивоу са обе стране колосека у ширини од три метра рачунајући од осе колосека, укључујући и простор између колосека када се на путном прелазу налази више колосека.

Доњи строј пруге

Члан 3.

Доњи строј пруге чине: земљани труп, мостови и пропуссти, тунели, објекти и постројења у службеним местима и објекти за заштиту пруге од површинских вода и атмосферског утицаја.

Земљани труп чине:

- 1) насипи;
- 2) усеци;
- 3) засеци укључиво са планумом;
- 4) јаркови и канали за одводњавање;
- 5) облоге;
- 6) обложни и потпорни зидови;
- 7) дренаже;
- 8) вегетациони покривач на косинама и падинама и др.

Под мостовима и пропустима подразумевају се, осим мостова и пропуста, и пешачки прелази изнад пруге (пасареле).

Под тунелима се подразумевају подземне грађевине за вођење трасе пруге, као и галерије које су само делимично у брдској маси и служе за обезбеђење пруге од обрушавања стена, лавина и слично.

Објекти у службеним местима су:

- 1) перони;
- 2) потходници;
- 3) рампе;
- 4) приступни путеви.

Постројења у службеним местима су:

- 1) колске ваге;
- 2) постројења за снабдевање водом;
- 3) контролни товарни профил;
- 4) колосечни канали.

Објекти за заштиту пруге од површинских вода и атмосферског утицаја су:

- 1) објекти за заштиту од наноса бујичних токова (попречне грађевине, регулациони канали);
- 2) објекти за осигурање корита речних токова (обалоутврде, паралелне и попречне грађевине);
- 3) објекти за заштиту пруге од снега, лавина, леда и јаког ветра (шумски снеготаштитни појасеви, снегобрани, ветробрани, ледобрани и др.).

Горњи строј пруге

Члан 4.

Горњи строј пруге чине:

- 1) Колосеци, који могу бити:
  - (1) са застором,
  - (2) без застора (на чврстој подлози);
- 2) Сложене колосечне конструкције:
  - (1) скретнице,
  - (2) укрштаји,
  - (3) дилатационе справе,
  - (4) преноснице,
  - (5) колосеци на колским вагама и др.

Елементи горњег строја су:

- 1) шине;
- 2) колосечни причврсни и спојни прибор;
- 3) прагови;
- 4) колосечни застор;
- 5) елементи за пригушивање буке и вибрација;
- 6) сигнали, сигналне и пружне ознаке;
- 7) путни прелази у истом нивоу;
- 8) пешачки прелази у истом нивоу и др.

Колосеци у станицама и другим службеним местима су станични колосеци до граничника са колосецима железничких депоа.

Телекомуникациона постројења и уређаји

Члан 5.

Телекомуникациона постројења и уређаје чине:

- 1) телекомуникациони каблови;
- 2) ваздушне линије;
- 3) преносни системи;
- 4) железничка аутоматска телефонска (у даљем тексту: ЖАТ) мрежа;
- 5) железничка аутоматска телеграфска (у даљем тексту: ЖАТг) мрежа;
- 6) пружни телефонски уређаји;
- 7) интерфонски и разгласни уређаји;
- 8) ултракратки таласи (у даљем тексту: УКТ)
- 9) радио уређај;
- 10) радио диспечерски уређаји (у даљем тексту: РДУ);

- 11) уређаји за мерење и показивање тачног времена;
- 12) системи за обавештавање и информисање;
- 13) уређаји за напајање телекомуникационих постројења;
- 14) телекомуникациони уређаји за потребе информатике.

Телекомуникационе каблове чине:

- 1) пружни каблови;
- 2) локални каблови;
- 3) кабловска опрема.

Ваздушне линије састоје се од:

- 1) ваздушних водова;
- 2) опреме.

Преносне системе чине:

- 1) високофреквентни телефонски уређаји;
- 2) вишеканални телеграфски уређаји;
- 3) линијска опрема.

Елементи ЖАТ мреже су:

- 1) ЖАТ централе;
- 2) посреднички столови;
- 3) телефонски апарати;
- 4) секретарске гарнитуре;
- 5) факс апарати.

Елементи ЖАТг мреже су:

- 1) ЖАТг централе;
- 2) телепринтери.

Пружне телефонске уређаје чине:

- 1) пружни телефони;
- 2) релејни звоновни сигнални аутомати;
- 3) телефонске будилице;
- 4) телекомуникациони пултеви;
- 5) станични диспечерски уређаји;
- 6) диспечерске централе;
- 7) регистрофони;
- 8) уређаји даљинског напајања;
- 9) остали уређаји.

Интерфонске и разгласне уређаје чине:

- 1) интерфонска говорна места - унутрашња;
- 2) интерфонска говорна места - спољна;
- 3) интерфонске централе;
- 4) звучници;
- 5) командни столови за разглас;
- 6) остали уређаји.

УКТ радио уређаје чине:

- 1) фиксне радио станице;
- 2) репетитори;
- 3) мобилне радио станице;
- 4) преносне радио станице,
- 5) радио-релејни уређаји;
- 6) антене и антенски системи.

РДУ чине:

- 1) пружне радио станице;
- 2) пружни разделници;
- 3) локомотивске радио станице;
- 4) антене за РДУ;
- 5) радио диспечерске централе.

Уређаји за мерење и показивање тачног времена су:

- 1) матични часовници;
- 2) споредни часовници;
- 3) примопредајници сатних импулса;
- 4) сатне централе.

Системе за обавештавање и информисање чине:

- 1) информационе табле;
- 2) дисплеји;
- 3) централни уређаји.

Уређаје за напајање телекомуникационих постројења чине:

- 1) акумулаторске батерије;
- 2) исправљачи;
- 3) претварачи.

Телекомуникациони уређаји за потребе информатике су:

- 1) модеми;
- 2) рутери;
- 3) свичеви.

Сигнално-сигурносна постројења и уређаји

Члан 6.

Сигнално-сигурносна постројења и уређаје чине:

- 1) станични сигнално-сигурносни уређаји;
- 2) пружни сигнално-сигурносни уређаји;
- 3) уређаји за осигурање ранжирних станица;
- 4) уређаји за осигурање путних прелаза у нивоу;
- 5) уређаји за аутоматско вођење возова;
- 6) уређаји за даљинско управљање саобраћајем;

7) допунски сигнално-сигурносни уређаји посебних намена.

Станични сигнално-сигурносни уређаји су:

- 1) светлосни и механички сигнали и предсигнали;
- 2) светлосни показивачи и претпоказивачи;
- 3) скретничке поставне справе са електричним погоном;
- 4) скретничке поставнице;
- 5) скретничке браве;
- 6) исклизнице;
- 7) изоловани одсеци;
- 8) бројачи осовина;
- 9) командни столови релејних станичних сигнално-сигурносних уређаја;
- 10) релејни делови релејних станичних сигнално-сигурносних уређаја;
- 11) командно-контролни уређаји електронских станичних сигнално-сигурносних уређаја;
- 12) делови електронских станичних сигнално-сигурносних уређаја за реализацију станичних зависности;
- 13) напојни делови станичних сигнално-сигурносних уређаја;
- 14) канцеларијски командни блок-апарати;
- 15) сигнално-сигурносне поставнице (механичке и електромеханичке);
- 16) сигнално-сигурносни каблови и жицоводи.

Пружни сигнално-сигурносни уређаји су:

- 1) уређаји аутоматског пружног блока (у даљем тексту: АПБ);
- 2) изоловани одсеци и бројачи осовина;
- 3) просторни сигнали АПБ и заштитни сигнали;
- 4) сигнално-сигурносни каблови и жицоводи.

Уређаји за осигурање ранжирних станица су:

- 1) сигнали;
- 2) електропоставне скретничке справе;
- 3) колосечне кочнице;
- 4) изоловани одсеци;
- 5) командни столови;
- 6) напојни делови уређаја;
- 7) уређаји аутоматике скретница;
- 8) уређаји аутоматике колосечних кочница;
- 9) радари;
- 10) фотодетектори;
- 11) детектори тежине;
- 12) магнетни контакти;

13) други уређаји.

Уређаји за осигурање путних прелаза у нивоу су:

- 1) браници и полубраници;
- 2) поставни механизми браника и полубраника;
- 3) друмски светлосни сигнали;
- 4) контролни светлосни сигнали на прузи;
- 5) напојни и релејни делови уређаја за осигурање путних прелаза;
- 6) укључни елементи за активирање уређаја путног прелаза.

Уређаји за аутоматско вођење возова су:

- 1) пружни делови аутостоп уређаја;
- 2) уређаји за континуалну контролу брзине.

Уређаји за даљинско управљање саобраћајем (телекоманда саобраћаја) су:

- 1) централни део уређаја телекоманде саобраћаја;
- 2) светлосни панои или монитори телекоманде саобраћаја;
- 3) периферни делови уређаја телекоманде саобраћаја у станицама;
- 4) напојни делови уређаја телекоманде саобраћаја;
- 5) спојни путеви централног дела уређаја телекоманде саобраћаја са периферним деловима.

Допунски сигнално-сигурносни уређаји посебних намена су:

- 1) уређаји за јављање броја воза;
- 2) уређаји за регистровање хода воза по реду вожње;
- 3) уређаји за јављање одрона и лавина;
- 4) уређаји за детекцију загрејаних осовина;
- 5) уређаји за грејање скретница;
- 6) уређаји за детекцију равних места на точковима и др.

Електровучна и електроенергетска постројења

Члан 7.

Електровучна и електроенергетска постројења чине:

- 1) стабилна постројења електричне вуче;
- 2) погонска електроенергетска постројења.

Стабилна постројења електричне вуче представљају скуп електроенергетских постројења за напајање електричне вуче електричном енергијом 25 kV, 50 Hz из електропривредне мреже 110 kV, 50 Hz и обухватају:

- 1) напојне далеководе 110 kV које чине:
  - (1) темељи стубова,
  - (2) стубови далековода,
  - (3) водичи далековода,

- (4) изолаторски ланци,
- (5) спојна опреме;
- 2) електровучне подстанции 110/25 kV, 50 Hz које чине:
  - (1) енергетски трансформатори,
  - (2) прекидачи,
  - (3) растављачи,
  - (4) струјни мерни трансформатори,
  - (5) напонски мерни трансформатори,
  - (6) одводници пренапона,
  - (7) релеји (заштитни, управљачки, итд.),
  - (8) уређаји за поуздано непрекидно напајање,
  - (9) мерно релејни сталак,
  - (10) опрема за уземљења (погонска, заштитна и громобранска),
  - (11) електричне инсталације унутар постројења,
  - (12) сабирнице и осигурачи,
  - (13) изолатори (проводни, потпорни, затезни),
  - (14) спојна опрема,
  - (15) акумулатори,
  - (16) каблови (инсталацијски, енергетски, високонапонски),
  - (17) носиве конструкције високонапонских апарата,
  - (18) темељи носивих конструкција и енергетских трансформатора;
- 3) постројења за секционисање 25 kV, 50 Hz које чине:
  - (1) прекидачи,
  - (2) растављачи,
  - (3) струјни мерни трансформатори,
  - (4) напонски мерни трансформатори,
  - (5) одводници пренапона,
  - (6) релеји (заштитни, управљачки, итд.),
  - (7) уређаји за поуздано непрекидно напајање,
  - (8) мерно релејни сталак,
  - (9) опрема за уземљења (погонска, заштитна и громобранска),
  - (10) електричне инсталације унутар постројења,
  - (11) сабирнице и осигурачи,
  - (12) изолатори (проводни, потпорни, затезни),
  - (13) спојна опрема,
  - (14) акумулатори,
  - (15) каблови (инсталацијски, енергетски, високонапонски);
- 4) контактну мрежу 25 kV, 50 Hz коју чине:
  - (1) контактни проводник возног вода,
  - (2) носеће уже возног вода,
  - (3) ситни делови возног вода (спојнице, струјне везе, вешалке итд.),

- (4) секциони изолатори у возном воду,
  - (5) неутрална секција у возном воду,
  - (6) растављачи за контактну мрежу,
  - (7) уређаји за управљање растављачима,
  - (8) опрема за вешање возног вода,
  - (9) опрема за затезање возног вода,
  - (10) носеће конструкције и причврсници,
  - (11) опрема за повратни вод и уземљење;
- 5) постројења за даљинско управљање која чине:

- (1) примопредајни уређаји,
- (2) синоптичка табла,
- (3) напојни уређаји,
- (4) телекомуникациони уређаји,
- (5) разделни уређаји,
- (6) уређаји и склопови за даљинска мерења, праћења и контролу;

Погонска електроенергетска постројења обухватају:

1) трафостанице (опште намене, за предгревање и климатизацију вагона и за грејање скретница) које чине:

- (1) енергетски трансформатори,
- (2) прекидачи,
- (3) растављачи,
- (4) струјни мерни трансформатори,
- (5) напонски мерни трансформатори,
- (6) одводници пренапона,
- (7) уређаји за компензацију јалове енергије,
- (8) исправљачи,
- (9) мерни уређаји,
- (10) управљачки уређаји,
- (11) релејне заштите,
- (12) управљачке плоче и ормани,
- (13) агрегати,
- (14) сабирнице и осигурачи,
- (15) изолатори,
- (16) акумулатори,
- (17) спојна опрема,
- (18) стубови трафостаница,
- (19) опрема за уземљење;

2) електроенергетске мреже (средње и ниско напонске ваздушне и кабловске мреже) које чине:

- (1) каблови,
- (2) водичи,

- (3) стубови,
- (4) изолатори;
- 3) постројења спољашње расвете (перона, пролаза, колосечних и скретничких подручја) која чине:
  - (1) стубови за расвету,
  - (2) светиљке;
  - 4) остала електроенергетска постројења за напајање електричном енергијом свих железничких потрошача изузев електричне вуче која чине:
    - (1) стационарни агрегати за резервно напајање,
    - (2) акумулатори,
    - (3) инсталациони каблови,
    - (4) опрема за електричне инсталације.

Зграде железничких службених места и остали објекти

Члан 8.

Зграде железничких службених места и остали објекти обухватају:

- 1) станичне зграде;
- 2) остале зграде намењене службама за одржавање железничке инфраструктуре и за организовање и регулисање железничког саобраћаја;
- 3) објекте намењене за смештај постројења, уређаја и опреме железничке инфраструктуре;
- 4) земљишта на којима се налазе зграде и објекти.

Пружни појас

Члан 9.

Пружни појас је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 8 m, у насељеном месту 6 m, мерећи од осе крајњих колосека, земљиште испод пруге и ваздушни простор у висини од 14 m изнад горње ивице шине.

Пружни појас обухвата и земљишни простор службених места, који обухвата све техничко-технолошке објекте, инсталације и приступно-пожарни пут до најближег јавног пута.

Ваздушни простор

Члан 10.

Ваздушни простор изнад пруге је ваздушни простор у висини од 12 m, односно 14 m код далековода напона преко 220 kV, мерећи изнад горње ивице шине.

Престанак важења

Члан 11.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о елементима железничке инфраструктуре ("Службени гласник РС", број 114/06).

Ступање на снагу

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 110-00-00135/2013-02

У Београду, 17. јануара 2014. године

Министар,
Александар Антић, с.р.